



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvngensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

Contra impediētes & turbantes celebrationes sanctarum Synodorum. 14

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

*Pœna
Laici, tra-
henti Cleri-
cum
ad forum
seculare.*

(quam ferimus in his scriptis) firmiter prohibemus: statuentes, ut, si Laicus Clericum vel Religiosum ad Forum traxerit seculare, idem Laicus omnino cadat à causa; & nihilominus per Ordinarium ipsius excommunicatus denunciatur publice usque ad satisfactionem condignam.

Præterea Iudex secularis & Scabini loci, in quo contingit hoc, per Ordinarium ipsius loci moneantur, ut de tali se causa nullatenus intromittant; penitus desistendo & revocando intra triduum, si in aliquo, occasione huiusmodi, in præiudicium ipsius Clerici, vel Religiosi est processum. Alioqui ipsi Iudices & Scabini per eundem Ordinarium sine dilatione qualibet excommunicentur, & excommunicati publice usque ad satisfactionem condignam nunciuntur. In qua excommunicatione si per quindenam perduraverint, locus ille sit ex tunc Ecclesiastico suppositus interdicto: quod non relaxetur, nisi prius sufficienter sit satisfactum passo injuriam, ac Nobis, & Ecclesiæ. Et iudicatum, si quod contra ipsum Clericum & Religiosum est factum, & si quid aliud subsecutum est, sit penitus revocatum.

X. Contra Clericos, qui personas Ecclesiasticas, ratione Bonorum suorum, vocant ad iudicium seculare.

*Pœna
Clerici.*

SI vero Clericus Clericum in foro seculari, suo vel Ecclesiæ vel alterius cuiuscunque nomine, in causam traxerit, causam amittat. Et, si monitus ab Ordinario, in continenti non desiterit, ac intra septem dies non satisfecerit in causam tracto, Nobis, & Ecclesiæ competenter; ab Officio vel Beneficio sit suspensus ipso facto, donec satisfecerit competenter. Et, si, in suspensione huiusmodi durante, se ingesserit Beneficio vel Officio, ab eodem Ordinario excommunicetur, & excommunicatus publice nunciatur. Et, si in huiusmodi contumacia & excommunicatione per tres septimanas permanserit, ex tunc Beneficio, si quod habet, cum cura vel sine cura, ipso facto sit privatus, & ad idem Beneficium nihilominus inhabilis ad rehabendum existat; si vero Beneficium aliquod non habuerit, sit inhabilis ad habendum. Contra Iudicem vero & Scabinos, qui se de huiusmodi iudicio vel causa intromiserint, procedatur, sicut superius in proximo Capitulo est expressum.

XI. Contra eos, qui Clericos, occasione quacunque, ad forum seculare traxerint.

Item damnamus & sub interminatione Anathematis prohibemus detestabile statutum, immo errorem, à quibusdam Laicis contra libertatem Ecclesiasticam introductum; videlicet ut, si Laicus causam habet contra

Clericum, vel Ecclesiam Conventualem seu Monasterium, seu quancunque aliam domum Religiosam, idemque Clericus vel Ecclesia possessiones vel alia Bona habet in districtu Iudicis secularis, Laicus ipse vel Iudex compellit Clericum vel Ecclesiam coram seculari Iudicio litigare ratione possessionum vel Bonorum eorundem; & ipse Iudex secularis diem assignat Clerico vel Ecclesiæ ad litigandum coram eo; ad quem si non venerit, sicut nec tenetur, vel, veniens, coram eo noluerit litigare, bonis suis privat eundem, plurimas alias abusiones in his & consimilibus committendo: Statuimus, in hoc casu idem tam contra actorem, quam iudicem & Scabinos, observari, quod diximus de Clerico Clericum trahente ad iudicium seculare. & iudicibus ipsis & Scabinis, huiusmodi factum non revocantibus, & aliis non satisfaciendis competenter intra biduum post monitionem ab Ordinario faciendam; locus, ubi hoc contingit, Ecclesiastico sit suppositus Interdicto. Quo durante per Quindenam, Superior sive Dominus illius Iudicis & Scabinorum, moneatur per Ordinarium, ut tale forefactum procuret revocari, & faciat intra septem dies post ipsam monitionem emendari. Alioqui contra ipsum Superiorem sive Dominum procedatur, prout in statuto contra injectores manuum in Clericos, de Nobilibus & Dominis est expressum.

XII. Ut similiter contra occupantes & arrestantes Bona Ecclesiarum procedatur.

ET eodem modo, statuimus, contra occupantes seu seculari iudicio arrestantes Bona Ecclesiarum vel Ecclesiasticarum personarum sive Religiosarum, procedi, & idem observari.

*In statut.
Henrici,
statu. 14.
Arrestare,
sonat qui-
busdam,
quasi ar-
repto sine
sine sa-
cere.*

XIII. Ut Iudices Ecclesiastici & Prælati Ecclesiarum, Laicis, contra Clericos causam habentibus, Iustitiam faciant expeditam.

NE vero Laici occasionem habeant de defectu Iustitiæ contra Clericos querulandi; statuimus, sub poena Excommunicationis firmiter præcipientes, ut Prælati seu Ordinarii Clericorum & Ecclesiarum, Laicis, contra ipsos Clericos vel Ecclesias causam habentibus, faciant (cum requisiti fuerint) secundum consuetudinem Capitulorum, si fuerit in Ecclesia Collegiata; & aliis de Clericis non existentibus de Collegio, secundum Ius scriptum vel consuetudinarium, Iustitiam expeditam.

XIV. Contra impedientes & turbantes celebrationes sanctarum Synodorum.

Statuimus etiam, ut Prælati & Ordinarii Iudices Nostræ Civitatis & Diocesis, in

*Synodi
Prælati-
rum.*

terminis eorum Iurisdictioni subjectis, Synodum suam (qui ad hoc tenentur) observent per se vel per alios congruis temporibus, ab ipsis Prælati, prout expedire viderint, præfigendis; & quæ corrigenda vel reformanda occurrunt, corrigant & reformat: & omnes in Ecclesia illa & Parochia, in qua Synodus celebranda fuerit, quandocunque eis fuerit denunciata, ad Ecclesiam & Synodum veniant obedienter, & Iura Synodalia observent reverenter; non obstante aliqua occasione vel consuetudine contraria; quam corruptelam reputamus, & penitus reprobamus. Soli tamen Nobiles excipiantur, qui ad Nostram Synodum noscuntur specialiter pertinere. Si qui vero Laicorum contra hoc venire præsumperint, & in hoc mandato ipsius Prælati five Ordinarii non obediverint, sententiam excommunicationis (quam in his scriptis in ipsos ferimus) ipso facto vel omissione incurrant, & excommunicati singulis diebus Dominicis & Festivis per Plebanos eorum & alios, prout hoc Prælati ipsi expedire videbitur, usque ad satisfactionem condignam, publice nuncientur. Si vero multitudo Parochiæ fuerit in causa seu in culpa, locus ille, in quo Synodum vel Iura Synodalia impediri contingit, sit, ipso facto, Ecclesiastico suppositus Interdicto: quod non relaxetur, nisi de hoc satisfactum fuerit competenter. Nobilibus vero, ne huiusmodi Synodos vel Iura Synodalia impediant, sub pena Excommunicationis lætæ sententiæ firmiter prohibemus.

*Nobilis
Synodo E-
piscopali
subjecti.*

XV. Ut Prælati Iurisdictione sua libere utantur, in terminis, eorum Iurisdictioni subjectis.

Ed, ne delicta seu commissa subditorum maneat impunita, & ex hoc tribuatur audacia delinquendi; statuimus, ut Prælati, in terminis, eorum Iurisdictioni subjectis, sua Iurisdictione libere utantur, tam in Correctione, quam in Iudicio & Animadversione, ac aliis, quæ ad hoc videbuntur expedire; nec in his alter ab altero impediatur, sed juvetur. Et, si aliquæ sententiæ à Prælati in suum subditum propter ipsius excessus prolatae fuerint, illæ sententiæ ab aliis Prælati inviolabiliter usque ad satisfactionem condignam observentur, & etiam executioni, si opus fuerit, demandentur.

XVI. Ut Iudices Ecclesiastici fraudem in iudiciis suis non committant.

Item statuimus, ut iudices Ecclesiastici, in iudiciis five causis, Officium suum (solum Deum & iustitiam præ oculis habentes) fideliter exequantur: & si scienter per gratiam vel per sordes aliquam partium in causis contra iustitiam læserint, præter poenas, à jure statutas (quibus subjaceant,) ipso facto incurrant

sententiam excommunicationis, à Nobis latam in his scriptis; & nihilominus per Superiorem contra eos, si opus fuerit, ad graviora procedatur.

XVII. Ne iudices Ecclesiastici se de causis, ad forum seculare spectantibus, intromittant.

Statuimus & hoc, ut de causis, ad forum seculare spectantibus, Iudices Ecclesiastici se nullatenus intromittant; sed, quam cito inter litigantes de hoc exceptum fuerit coram ipsis Iudicibus Ecclesiasticis; & ostensum, sicut de jure fuerit faciendum, causam ad Iudicem secularem remittere non postponant.

XVIII. Contra impediētes Ecclesiasticorum Iudicum iurisdictionem, & executionem sententiarum.

NE vero Iurisdictionem Iudicum Ecclesiasticorum, five Ordinarii fuerint five delegati, à secularibus Iudicibus vel personis impediatur, & ex hoc (sicut à pluribus intentatur) dissolvi contingat nervum Ecclesiasticæ disciplinæ: statuimus, ut nullus secularium, five Nobilibus fuerit, five alter qualiscunque, Ecclesiasticorum Iudicum iurisdictionem in citationibus, monitionibus, denunciationibus, executionibus ac aliis modis, quibus Iurisdictione Ecclesiastica exercetur, per se vel per alium impediatur aliquatenus vel retardet; & qui contra hoc ausu temerario venire præsumperit, & monitus ab Ordinario vel Delegato, intra septem dies à tempore monitionis factæ non destiterit omnino, nec revocaverit; si quid in præjudicium præmissorum attentaverit, sententiam Excommunicationis (quam in his scriptis ferimus in huiusmodi præsumptores) incurrat ipso facto. Quam Excommunicationem si per quindecim sequentes dies contumaciter sustinuerit, ex tunc, si Nobilis aut Dominus est, terra ipsius & districtus, si quem habet, sit, ipso facto, Ecclesiastico suppositus Interdicto: & nihilominus in loco, ubi, faciens impedimentum prædictum vel procurans, domicilium habuerit, cessetur à Divinis, quousque impedimentum sit revocatum, & alias legitime satisfactum.

XIX. Contra eos, qui Clericos, non sine violenta manuum injectione, capiunt & detinent.

Quia vero in tantam vesaniam plerumque prorumpit quorundam perversitas perverlorum, ut ausu sacrilego Clericos & Ecclesiasticas personas, non sine violenta manuum injectione, damnabiliter capere, & captivos execrabiliter detinere, non formident: statuimus, ut Clericorum captivatores, quicumque fuerint aut cujuscunque dignitatis aut conditionis,